

**Перелік вибіркових дисциплін
ОР магістр**

Назва кафедри	Української мови і літератури
Назва дисципліни	Вивчення діалектів у курсі української мови в середній школі
Загальна кількість кредитів (годин)	5 (150 год)
Курс та півріччя, де починається дисципліна	1 курс, II семестр
Кількість семестрів, протягом яких вивчається дисципліна	1 семестр
Форма навчання, для якої дисципліна пропонується	денна
Попередні умови	<p>Вступом до вивчення дисципліни є курси <i>Історії України, вступу до мовознавства, сучасної української літературної мови, фольклору.</i></p> <p>Пропонований курс «Вивчення діалектів у курсі української мови в середній школі» є логічним продовженням названих вище дисциплін й перебуває у зв'язках з ними та відповідними розділами мовознавства. Призначення курсу – висвітлити риси говорів української мови на різних структурних рівнях, розкрити зв'язки літературної та діалектної мови, формувати навички аналізу мовних явищ. У ході вивчення курсу студенти матимуть змогу навчитися аналізувати діалектні тексти, здійснювати порівняльну характеристику діалектів української мови на базі вивчених фонетичних, морфологічних, лексичних особливостей кожного з них, а також аналізувати та інтерпретувати карти Атласу української мови. виявляти вплив діалектного оточення на усне й писемне мовлення школярів.</p>
Назви спеціальностей, для яких пропонується вивчення дисципліни	014 Середня освіта (Українська мова та література)

Короткий опис дисципліни

Курс «Вивчення діалектів у курсі української мови в середній школі». Упродовж вивчення курсу студенти матимуть змогу *засвоїти*

- основні поняття й термінологічний апарат діалектології як науки (напр., говірка, говір, діалект, наріччя, ізоглоса, континуум тощо);
- основні фонетичні, граматичні й лексичні риси трьох наріч української мови;
- ази лінгвогеографії (зокр., користуватись картою говорів України та атласом української мови);
- методологічну основу української діалектології;

навчатимуться пов'язувати теоретичні знання й практичні навички із сучасною українською літературною мовою, застосовувати їх для коментування сучасного стану української мови у зв'язку зі станом її говорів, а також відповідних мовних явищ під час вивчення шкільного курсу української мови.

Мета – забезпечити як знання діалектних явищ, так й усвідомлення їх як важливих складників української мови, одного із джерел її збагачення та формування її літературної форми; наблизити майбутнього учителя до діалектної специфіки свого регіону, що уможливить більш ефективну роботу над помилками в мовленні учнів.

Завдання:

- висвітлити діалектне членування сучасної української мовної

території на говори, групи говорів і наріччя;

- охарактеризувати основні фонетичні, лексичні та граматичні риси діалектів української мови;

- з'ясувати специфіку формування літературної мови на тлі загальнонародної мови українців, її взаємодію із територіальними діалектами;

- виробити навички аналізу діалектної мови, виявлення діалектизмів у творах художньої літератури

- сформуванати навички виявлення впливу діалектного оточення на усне й писемне мовлення школярів.

